

Обставини справи

Справа стосувалася публікації податковими органами влади персональних даних заявника в мережі Інтернет у зв'язку з несплатою ним податків.

27 січня 2016 року державний орган у сфері податкового та митного регулювання опублікував персональні дані заявника серед списку боржників на своєму вебсайті, що було передбачено відповідним національним законодавством щодо тих осіб, заборгованість зі сплати податків яких перевищила 10 мільйонів угорських форинтів.

Опублікована інформація містила ім'я заявника, місце проживання, індивідуальний податковий номер та суму несплаченого податку.

Заявник також з'явився у списку «найбільших неплатників податків» на вебсайті податкового органу, в той час як онлайн-ЗМІ опублікували інтерактивну мапу неплатників податків, позначивши місце проживання заявника червоним кольором.

Посилаючись на статтю 8 Конвенції, заявник стверджував, що публікація його імені та інших деталей у списку осіб-боржників зі сплати податків не була необхідною, стверджуючи, що головною причиною цього було його осоромлення.

Оцінка Суду

(a) Застосовність – податкові органи влади опублікували персональні дані заявника у зв'язку з несплатою ним податків до державного бюджету, що, можливо, можна вважати як поведінку, яка може бути зафіксована чи публічно висвітлена. Тим не менше, оскільки такі дані надають інформацію про економічний статус заявника, опубліковані податковою дані стосувалися приватного життя заявника. У цьому контексті не має значення, чи стосувалися опубліковані дані несплачених податків діяльності професійного характеру. Крім того, такий захід включав публікацію місця проживання заявника. Тому стаття 8 Конвенції була застосовною.

(b) Чи було втручання передбачене законом та чи переслідувало легітимну мету?

Оскільки опублікована інформація стала доступною третім особам, її публікація на вебсайті податкового органу становила втручання у приватне життя заявника, яке було згідно із законом.

ЄСПЛ був готовий погодитися, що оскаржувані заходи були направлені на покращення дисципліни зі сплати податків і тим самим відповідали легітимній меті захисту економічного добробуту країни. Крім цього, мета розкриття даних заявника серед списку «найбільших неплатників податків» полягала в захисті конкретних інтересів третіх осіб, які мають платити податки, шляхом надання їм інформації про фінансову ситуацію цих осіб. Тому держава також може посилатися на права і свободи інших в якості легітимної мети.

(с) Чи було втручання необхідним у демократичному суспільстві

Суд також мав розглянути, чи було дотримано справедливого балансу між інтересом заявника в захисті його права на приватність та інтересами суспільства в цілому і третіх осіб, із належним врахуванням конкретного змісту / контексту, у якому була опублікована така інформація.

(і) Режим публікації персональних даних осіб, які не виконують своїх податкових зобов'язань

Оскаржуваний захід було передбачено в рамках загальної податкової політики держави. Податки відіграють ключову роль не лише у фінансуванні державного апарату, а й у реалізації економічної та соціальної політики держави в більш широкому сенсі. Хоча є труднощі у встановленні того, чи справді публікація інформації про неплатників податків вирішує проблему ухилення від їх сплати та втрати доходів, цілком обґрунтованим є те, що держава вважає за необхідне захищати свої загальні економічні інтереси у зборі податків засобами громадського контролю, направленими на попередження осіб, які не виконують своїх податкових зобов'язань. Окрім цього, будь-яка особа, яка бажає встановити економічні відносини з іншими особами, має конкретний інтерес в отриманні інформації щодо дотримання ними своїх податкових зобов'язань і зрештою доцільності такої особи для бізнесу, особливо коли ухилення від сплати податків відбувалось упродовж тривалого періоду часу. Оскільки доступ до такої інформації впливає на справедливую торгівлю та функціонування економіки, розкриття списку найбільших боржників зі сплати податків також має інформаційну цінність для суспільства з питання, що становить суспільний інтерес.

На основі наведеного вище та зважаючи на свободу розсуду, надану державам із питань загальних заходів щодо економічної та соціальної політики, вибір законодавця зробити публічною інформацію про осіб, які не виконують своїх податкових зобов'язань, не був явно необґрунтованим.

(іі) Обсяг та спосіб публікації персональних даних (вплив) – Залишається з'ясувати питання, чи вплив оприлюднення даних у цій справі переважав над обґрунтуванням доцільності існування такого загального заходу, ураховуючи визначальну роль захисту персональних даних у дотриманні права на повагу до приватного життя.

Відповідне національне законодавство передбачало публікацію персональних даних лише великих неплатників податків та тих, хто ухиляється від їх сплати (чії податкові борги та зобов'язання перевищували 10 мільйонів угорських форинтів – приблизно 30 000 євро, що, враховуючи економічні реалії сучасної Угорщини, не було незначною сумою). Публікація була обумовлена тим, що такі особи не виконували своїх податкових зобов'язань упродовж тривалого періоду (а саме 180 днів). Тому законодавством проводиться розмежування між платниками податків на основі відповідних критеріїв. Такий захід був вжитий для того, щоб зменшити ризик спотворення податкової системи, а негативний вплив публікації

обмежувався лише тими особами, чия поведінка заподіювала найбільшу шкоду доходам. Окрім того, персональна інформація щодо таких осіб видалялася з вебсайту і не була більше доступною після сплати ними податків, а тому така ідентифікація була можлива не довше, аніж це було необхідно.

Хоча дані, про які йде мова, не можуть вважатись інтимними, все ж вони містили достатньо повну інформацію про заявника. Незважаючи на той факт, що домашня адреса могла бути публічно доступною в будь-якому разі, його інтерес у захисті права на повагу до приватного життя все ж проявлявся і в розкритті іншої інформації. Крім того, публікація персональних даних, зокрема домашньої адреси, може мати значний вплив чи навіть серйозні наслідки для приватного життя особи. Проте, за обставин цієї справи, список неплатників податків був би позбавлений сенсу, якби не можна було б цих платників ідентифікувати. Повідомлення лише імені та прізвища заявника не дозволило б відрізнити його від інших осіб, що мало наслідком надання неточної інформації та настання серйозних наслідків для осіб із таким самим іменем. Тому, поєднання таких ідентифікаторів вимагалось для забезпечення точності та ефективності механізму. Між іншим, публікація будь-яких ідентифікуючих даних аніж зазначених вище, не була б менш обтяжливою і не призводила б до меншого втручання за статтею 8 Конвенції.

Завантаження персональних даних заявника на вебсайт податкового органу зробило такі дані доступними будь-кому, хто підключений до мережі Інтернет, зокрема осіб з інших країн. Визнаючи важливість прав особи, інформація якої доступна в мережі Інтернет, такі права мають бути урівноважені з правами суспільства на отримання інформації. У цій справі мета і головний наслідок публікації полягав в інформуванні суспільства, а головною причиною розміщення таких даних у мережі Інтернет було зробити інформацію доступною для тих осіб, яких вона стосувалася, незалежно від їх місця проживання. Сам по собі факт того, що доступ до списку не був обмежений, не обов'язково означав, що цей список привернув широку суспільну увагу: зокрема, особа, яка запитує інформацію, має зробити перший крок для відвідування вебсайту, переходячи до списку неплатників та боржників податків, і далі переглядати потрібну інформацію. Окрім того, малоімовірно, що розміщений на вебсайті угорської податкової список неплатників податків угорською мовою приверне увагу суспільства в усьому світі, а не лише зацікавлених осіб. Навпаки, публікація саме на податковому вебсайті забезпечила поширення цієї інформації саме серед тих, хто має до неї інтерес, уникаючи поширення серед тих, хто такого інтересу не має. Крім цього, вебсайт не надавав суспільну можливість осоромити заявника, наприклад, через коментарі під відповідними списками.

Зрештою, хоча заявник вказував, що наявність його у списку мало для нього ефект осоромлення, не було жодних доказів того, що публікація його персональних даних у списку спричинила будь-які конкретні наслідки у його приватному житті.

За обставин цієї справи, опублікування такої інформації не може розглядатись як серйозне втручання до особистої сфери життя заявника. Розголошення його персональної інформації не поклало на його приватне життя значно більший тягар, аніж це було необхідно для інтересів держави.

Висновок

Відсутність порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).

Рішення в цій справі ухвалене Палатою 12 січня 2021 року й набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції (31 травня 2021 року справу було передано на розгляд Великої Палати ЄСПЛ).